

abastament estudiada per Voit, Laun, Pottenòfer, Banèe, Iurgenseu i d'altres tractadistes, ofereix caràcters especials que freguen la criminalitat, però que sense dubte cal estudiar les seves reaccions en el camp psiquiàtric, com a resultat evident d'una psicosis d'origen funcional. Afortunadament sols en forma esporàdica es pot donar algun fet d'aquests i el darrer en què han intervingut els Tribunals de justícia succeí en 1884, en què tres nàufregs del «Mignonette» que es menjaren un grumet, foren condemnats per assassinat pels Tribunals anglesos (3).

Confirma aquella suposició l'estudi dels antecedents històrics de fams collectives, com les d'Irlanda, que fou castigada per aquest flagell a diversos anys del començament del segle passat (1797-1816-1847). A Lorena en 1630 es registraren nombrosos actes de canibalisme; les mares es menjaven els fills i els homes eren caçats i devorats. A Argèlia i a l'India, a tot arreu on hi han hagut fams cèlebres, diu Arnould, «Es veia a famílies humanes aixecar-se amb moviments de fera, sota l'esperò de la fam, per a cometre espantosos crims». Aquestes manifestacions són suficients per a provar la intensa pertorbació psíquica que la fam aguda pot produir, però ens interessa més, ara, conèixer la forma que podem anomenar lenta, o, millor dit encara, incompleta, i les seves possibles repercussions.

L'esmentada escola positiva ha relacionat determinades formes de delictes contra la propietat amb les àrees geogràfiques econòmicament pobres, fet, per altra banda, que sembla a primera vista versemblant i que en els casos extrems no pot ésser discutit perquè ve recolzat per raons d'ordre fisiològic. En efecte, ens diu la fisiologia (4) que lo psíquic ve de lo funcional, no ja de lo medullar, sinó del més profund del vegetatiu (5).

(3) Aquesta candemna tanca la porta i fou el darrer cas conegut d'antropofàgla entre gent civilitzada no gens estranya en els períodes de calmes inacabables en l'època de la navegació a vela. Altrament s'ha dit que el canibalisme ha tingut origen en un estat de penúria alimentària subsistent quan aquestes circumstàncies no el felen absolutament necessari, per un procés de simbolisme mitjançant el qual, el menjar-se determinades parts del cos humà de l'enemic, determinava el reforç o l'adquisició de les qualitats que el difunt posseïa localitzades, supersticiosament, en aquelles vísceres.

(4) August Pi Sunyer: *La unidad funcional*, pàg. 255.

(5) L'autor esmentat afegeix encara: «La formació d'un sistema nerviós no té altre valor que la localització dels fenòmens, però no representa una exclusiva capacitat de realitzar actes psíquics, que poden tenir lloc així mateix encara, en plasmes no diferenciats en teixits y òrgans.